

Đề bài

Hãy kể lại câu chuyện

**Bánh chưng,
bánh giầy**

theo trí tưởng tượng
của em.

Bài làm

Vua Hùng Vương thứ sáu mở cuộc thi chọn người nối ngôi. Vua ra điều kiện: trong lễ tế Tiên Vương, ai làm vua hài lòng, người đó sẽ được truyền ngôi. Các lang (sau gọi là hoàng tử) liền tỏa đi khắp nơi tìm bạc vàng châu báu, của ngon vật lạ để dâng lên. Thấy thế, Lang Liêu rất bối rối. Hai mẹ con chàng ở ngoài cung đình nên rất nghèo, không thể tìm được những đồ quý hiếm. Chàng băn khoăn, trầm trọc suy nghĩ...

– Thế là sắp đến ngày lễ Tiên vương rồi. Ngày kia trong triều sẽ mở đại tiệc. Hẳn các lang anh đã chuẩn bị được nhiều của ngon vật lạ lắm. Nào là nem công chả phượng, nào là yến huyết, vi cá... Vua cha rồi sẽ khen nức nở, chỉ việc chọn món nào ngon nhất mà thôi. Mình không ham gì ngôi cao, chỉ mong ước được sống bình yên như thế này thôi. Nhưng, dầu sao cũng là tấm lòng, giá như mình có một món gì đó thật ý nghĩa dâng lên Tiên vương và cũng là để thể hiện lòng thành kính đối với vua cha thì vẫn hơn. O, sao bỗng dưng buồn ngủ thế này nhỉ?

Lang Liêu ngủ thiếp đi, trong mơ chàng thấy một cụ già râu tóc bạc phơ chống gậy đến, xưng là quan đại thần của Tiên vương trên trời, nói muốn đến giúp chàng.

– Lang Liêu ạ, ta biết con tuy nghèo nhưng rất có hiếu. Con chỉ muốn có một món quà gì đó để dâng lên Tiên vương và cũng để tỏ lòng hiếu thảo đối với vua cha phải không? Vậy ta hỏi con: con làm nghề nông, trên đời cái gì cao nhất?

– Dạ, trời ạ!

– Thế cái gì gần gũi và quý nhất?

– Dạ, đất ạ?

– Vậy con hãy lấy những sản phẩm do chính tay con trồng cấy và nuôi nâng để làm ra món ăn gì đó vừa tượng hình được cho trời vừa tượng hình cho đất. Đó chính là món quà quý nhất con có thể dâng lên Tiên vương.

Cụ già nói xong liền hóa thành một làn khói mỏng bay đi. Lang Liêu giật mình tỉnh dậy. Nhớ lại giấc mộng vừa qua, chàng vô cùng mừng rỡ.

Sáng hôm sau, Lang Liêu nhờ mẹ lấy cho ít lá vắn dùng làm bánh. Chàng chọn thứ gạo ngon nhất, trắng nhất, mổ một con lợn béo lấy những miếng thịt ngon nhất, béo nhất. Sau đó chàng lấy lá gói hai loại bánh, một loại vuông vức như mặt đất bao la, một loại tròn vành vạnh như bầu trời buổi sớm. Xong xuôi chàng cho tất cả vào nồi luộc. Qua mấy canh giờ, mùi bánh chín bốc lên thơm nức cả làng. Ai đi qua cũng ghé vào xem, khen rằng chưa từng có ai gói thứ bánh thơm như thế.

Sáng hôm sau, mẹ Lang Liêu đội mâm bánh tròn đi trước, Lang Liêu đội mâm bánh vuông theo sau. Hai mẹ con vào đến trong cung thì mọi người đã tề tựu đông đủ. Các lang xưa nay vẫn ngăm khinh Lang Liêu nghèo khó,

nay trông thấy mẹ con chàng đội bánh đến thì cười âm lên. Lang trưởng bảo nhà vua:

– Tàu phụ vương! Người hãy xem Lang Liêu mang cái gì đến kia! Có nên đؤổi nói ra ngoài không ạ?

– Ấy chớ – nhà vua vội nói – của ngon không cốt lạ, vật quý không ở cái vỏ bề ngoài. Con chớ nên coi thường sự giản dị, mộc mạc.

Nói rồi nhà vua đích thân xuống bậc thềm đỡ hai mâm bánh của mẹ con Lang Liêu. Người đưa cho quan thị thân, truyền đặt vào chỗ trang trọng để lát nữa cúng Tiên vương. Các lang thấy thế không khỏi ngấm ngấm ghen tức. Có ai trong số họ được nhà vua ưu ái như thế đâu? Một người nhân lúc nhà vua không để ý liền chộm chọc.

– Lang Liêu lấy hai thứ bánh này ở tầng mây thứ mấy đấy?

Lang Liêu thật thà đáp:

– Đâu có! Toàn những thứ hai bàn tay em làm ra cả mà!

– Sao lại có thể dâng lên Tiên vương những thứ tầm thường như thế? Người có biết rằng để có được những món quý lễ Tiên vương, ta đã phải cử người sang tận Tây Trúc không? Những thứ chân quê vớ vẩn của nhà người mà cũng đòi gọi là lễ ư?

Lang Liêu lúc này mới hiểu lòng dạ xấu xa của bọn lang anh. Chàng không đáp, vẫn một mực tin ở lòng thành của mình.

Lễ Tiên vương xong, vua cùng các quan đại thần đi một vòng qua các mâm cô nếm thử. Đến mâm nào Người cũng chỉ nếm qua một miếng lấy lệ, tỏ vẻ không vui. Những gan hùm, tay gấu, tim voi, đến cả vi cá mập... Người cũng vẫn thường ăn hàng ngày, có gì lạ đâu? Người buồn vì thấy trước một thử thách như thế, các lang không nghĩ được cái gì có ý nghĩa, chỉ biết có mỗi cách là đi các nơi tìm của ngon vật lạ.

Đến hai mâm bánh của Lang Liêu, Người bỗng dừng lại, ngẫm nghĩ. Từ hai mâm bánh bình dị toát lên một thứ mùi vị thật nồng nàn, thân thuộc. Mùi của nếp mới quện trong sương sớm, của rom tươi vừa gặp tỏa ra ngan ngát. Trong làn hương thoang thoảng, thấp thoáng bóng những người nông dân cặm cụi bên đồng, bên những cánh cò mái miết, phảng phất phía xa những làn khói lam chiều...

Người sai lấy dao cắt bánh rồi chia cho mỗi người một miếng. Ai ăn cũng tấm tắc khen ngon. Nhà vua hỏi Lang Liêu:

– Ai bày cho con làm hai thứ bánh này? Chúng có ý nghĩa như thế nào?

Lang Liêu vội quỳ xuống thưa:

– Muôn tâu vua cha. Thứ bánh hình tròn này chính là tượng cho bầu trời cao xa, nơi có đức Ngọc Hoàng cùng Tiên vương ngự trị, còn thứ bánh hình vuông này là tượng cho mặt đất rộng lớn, nơi có vua cha đang cai quản muôn dân, gìn giữ nền thái bình muôn thưở. Bánh được làm từ gạo nếp, đؤ

xanh, thịt ngon do chính bàn tay con làm ra. Chính tấm lòng kính yêu của con đối với vua cha đã mách bảo cho con đây ạ!

Vua đỡ Lang Liêu đứng dậy. Nhìn thẳng vào mắt chàng, Người nói:

– Con không những là một đứa con có hiếu mà còn là một người rất yêu lao động, biết quý trọng những gì do bàn tay lao động làm ra.

Rồi trước mặt đông đủ văn võ bá quan, Người tuyên bố:

– Như ta đã nói từ trước, người nối ngôi ta phải nối được chí ta. Chí ta là muốn lo cho muôn dân được hưởng thái bình muôn thuở, ngày càng no đủ, sung túc. Muốn làm được điều đó, người đứng đầu thiên hạ phải hiểu được nghĩa lí của trời đất, phải biết yêu lao động, trân trọng từng hạt gạo do người nông dân đã phải một nắng hai sương, lam lũ vất vả làm ra. Lang Liêu tuy không phải là con trưởng, xưa nay cũng không mấy khi được ta quan tâm chăm sóc nhưng nó lại là người gần ta và hiểu được ta hơn ai hết. Từ hôm nay, ta tuyên bố, Lang Liêu chính là người sẽ thay ta trị vì thiên hạ.

Mọi người nhất loạt quỳ xuống, hô vang:

– Đức vua vạn tuế! Vạn vạn tuế!

Nhà vua nói tiếp:

– Ta cũng tuyên bố, từ nay trở đi sẽ lấy hai thứ bánh này để cúng tổ tiên. Thứ bánh vuông này gọi là bánh chưng, bánh tròn gọi là bánh giầy...

Triều vua Hùng Vương thứ bảy đã được lập ra như thế đó. Và hai thứ bánh chưng, bánh giầy ngày ấy cùng với phong tục cúng lễ tổ tiên ngày tết, vẫn còn được lưu truyền cho mãi đến bây giờ.